

[Nielsen-Man.]

fremskridt. Den højtærede minister nævnte heriblandt sikkerheden mod overilede beslutninger og nævnte forskellige andre ting, som var en fordel: en folkeafstemningsregel, forslaget om en ombudsmand, at administrativ frihedsberøvelse ikke kan ske uden altid at efterfølges af domstolsafgørelse, udformningen af en ekspropriationsbestemmelse i henhold til det nye grundlovsforslags § 74 og endvidere valgretsalders nedsættelse.

Jeg tør ikke — eller ønsker ikke — at bestride, at der kan påvises en række fordele, selvom jeg mener, at den højtærede statsminister lægger for megen vægt på fordelene og ikke nævner det, som er betænkeligt i forslaget.

Et spørgsmål synes jeg man går let henover, nemlig ændringen af rigsdagens opdeling og sammensætning, spørgsmålet om, hvorvidt den fremtidig skal bestå af eet kammer eller af to kamre. Jeg synes, der mangler begrundelse for, at man ved det foreliggende lovforslag forlader tokammerssystemet og går over til etkammersystem — d. v. s. der føres jo nok en begrundelse frem. Det ærede medlem hr. Hans Hansen fremførte forleden en slags begrundelse, idet han henviste til udtalelser, som et medlem havde fremsat i dette høje ting i det forrige århundrede — udtalelser, som det ærede medlem var uenig i. Jeg må tilstå, at det er den tyndeste kop te, jeg nogensinde har set serveret, for selvom det skulle være sådan, at der i dette høje ting, om det så havde været i indeværende århundrede, var fremsat ting, som det ærede medlem ikke var enig i, antaster det ikke selve tokammerssystemets idé — lige så lidt som det ærede medlem må sammenligne den nuværende opbygning af landstinget og det privilegerede landsting efter 1866-grundloven.

Der er en idé i tokammerssystemet; der er også en idé i et etkammersystem. Jeg kan vel se, at arbejdsformen kan blive hurtigere, når forslagene kun skal gennemgå 3 behandlinger i et ting og ikke bagefter skal gennemgå behandlinger i et andet. Det kan være en fordel, og det kan være en mangel. Jeg vil nu mene, at manglen derved er størst. Det er vel sådan, at når et forslag fremsættes i det høje folketing og efter endt førstebehandling går i udvalg, kan der under udvalgsbehandlingen

ske ikke helt få ændringer, og først ved anden behandling, ved betænkningens afgivelse, bliver „verden udenfor Verona“ gjort opmærksom på, hvilke ændringer der i udvalget er foretaget i forslaget — og så kan tredje behandling komme ret hurtigt efter. Der er da ingen mulighed for folk udenfor rigsdagen, som kunne ønske at gøre forestillinger i forbindelse med forslaget, for at få foretræde for udvalget på et så sent tidspunkt. Men jeg synes i og for sig ikke, dette er den væsentligste indvending; jeg ville tro, at næsten vigtigere må det siges at være, at tokammerssystemet i sig selv indebærer en slags sikring imod store omskiftelser, pludselige omsving, som kan vise sig i vælgerens indstilling, uden at det har virkelig langtidsbetydning. Jeg ved ikke, om jeg har lov til at nævne den glade sommer 1945 som et eksempel. Der skete da ikke helt få ting, også her i rigsdagen, som vi alle bagefter har været kede af. Man kan tænke sig lignende situationer. Nu kan man sige, at dengang viste landstinget sig ikke i stand til at ændre de overilede beslutninger, og man kan sige, at landstinget kunne have ændret straffelovstillægget, men ikke gjorde det. Jeg skal ikke indvende noget herimod. Jeg har heller ikke den opfattelse, at et tokammerssystem behøver at være opbygget på en sådan måde, at tingene bliver fuldkommen ligeberettigede.

Jeg tror, at folketinget må være det førende ting i politiske og finansielle anliggender, og at det andet ting, landstinget, som det har været kaldt hidtil — man kan kalde det førstekammer, rigsting, eller hvad man vil for min skyld, dog mener jeg også her, at der må være en begrundelse for at ændre praksis —, må have en anden arbejdsform, en anden hensigt end just den at være ligeberettiget, så at der ikke skabes konfliktsituationer. Et tokammerssystem, ifølge hvilket landstinget har henholdende vetoret, vil efter min mening være tilfredsstillende, vel at mærke når tinget er bygget op på en anden måde end det høje folketing; og dér ser jeg en vis sikring i, at landstingets valg måde er sådan, at det varer længere, før pludselige ændringer i vælgerbefolkningens indstilling slår igennem i det høje landstings sammensætning end i folketingets sammensætning. Det skyldes dels, at det er vanskeligere at opløse landstinget,